

22.03.21

Sex og samfunns innspill til høring om tverrfaglig helsekartlegging av barn i barnevernet

Sex og samfunn ønsker å takke for muligheten til å komme med innspill til høring om tverrfaglig helsekartlegging av barn i barnevernet. Sex og samfunn er Norges største senter for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Vi driver Norges største poliklinikk for barn og unge opp til 25 år. I 2020 mottok vi over 45 000 henvendelser via besøk, telefon og chat.

Sex og samfunn støtter at det gjøres tverrfaglig helsekartlegging av barn i barnevernet, og at det utvikles nasjonale anbefalinger som beskriver innholdet i tilbudet nærmere. I de nasjonale anbefalingene bør seksuell og reproduktiv helse og rettigheter inkluderes. Det er viktig at alle forhold ved den unges helse blir en del av kartleggingen og dette inkluderer barnets seksuelle helse. Det er viktig at kartleggingsteamet har kompetanse om kropp, sex og seksualitet og tilgang på NACS autorisert sexologisk kompetanse¹.

Trygge voksne er avgjørende for å trygge barn og unge og dette gjelder også i samtaler om seksualitet. Det er avgjørende at alle som jobber med barn og unge innehar kompetanse om seksualitet og seksuell helse. Det er selvsagt viktig knyttet til vold og seksuelle overgrep, men bør ikke begrenses til dette. Seksuell helse må også ses i et helsefremmende perspektiv, samt knyttet til identitetsforståelse. Her finnes det gode ressurser slik som blant annet Rosa kompetanse barnevern².

Barn og unge i en sårbar situasjon kan ha vært utsatt for seksuelle overgrep. Det er viktig at dette avdekkes av kompetent ansatte, og at det blir håndtert på riktig måte. Det er viktig å snakke med barn og unge om grenser. Dette gjelder barnets egne grenser, men også grenser ovenfor andre. Helsekartleggingen kan avdekke skadelig seksuell atferd. Barn og unge som har en problematisk eller skadelig seksuell atferd har ofte komplekse og sammensatte vansker. Det krever kompetanse både for å avdekke og for å møte dette på en riktig og god måte³.

Barn og unge er i en fase hvor de forsøker å finne sin identitet. Barn og unge sin seksualitet og mangfold innen kjønn og seksuell identitet skal ses på som noe positivt. Det er viktig å bygge videre på identitet som en ressurs for den enkelte. Forståelse for mangfold, ulike kjønnsuttrykk og seksuell identitet er viktig. Med god kunnskap om normer, kjønn, identitet og seksualitet kan det gis ekstra støtte til barn og unges identitetsutvikling, og møte mangfoldet av familier på en god måte.

For barn som skal flytte i regi av barnevernet er det spesielt viktig å kunne ivareta særlige omsorgsbehov for de som bryter med normer for kjønn og/eller seksualitet. De kan være redde for hvordan de blir møtt ved å fortelle om seg selv, eller at de blir utsatt for sanksjoner fra omgivelsene på bakgrunn av identitet. Sanksjoner kan omhandle negativ sosial kontroll, krenkelser og ulike former for vold på bakgrunn av at foreldre eller omgivelsene ikke aksepterer barnets kjønnsidentitet eller seksuell orientering. Det kan ha store konsekvenser

1 Norsk forening for klinisk sexologi 2021. [NACS-autorisasjon](#).

2 Rosa kompetanse 2021. [Rosa kompetanse barnevern](#).

3 Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress 2018. [«Også disse barnas beste»: Kommunalt barneverns arbeid med barn og unge med problematisk eller skadelig seksuell atferd](#).



Sex og samfunn

for barnets psykiske helse og utvikling å leve i et omsorgsmiljø hvor man møter sanksjonering og manglende anerkjennelse for den man er.

Med vennlig hilsen,

Maria Røsok

Daglig leder

Tore Holte Follestad

Assisterende daglig leder